

בש"פ 8054/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8054/14

כבוד השופט א' חיות

לפני:

מדינת ישראל

העוררת:

נ ג ד

פלוני

המשיב:

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בבאר שבע מיום 2.11.2014 בTCP"ח 964/00 שנייתה על ידי כבוד השופט שי פרידלנדר

עו"ד עינת גרוסמן

בשם העוררת:

עו"ד אורן דייני

בשם המשיב:

מר יהונתן גורנברג

מתרגם:

ההחלטה

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בבאר-שבע (כבוד השופט שי פרידלנדר) מיום 2.11.2014 לפיה הוצאה נגד המשיב צו פיקוח ומעקב לפי סעיף 14(ג) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן: חוק הגנת הציבור או החוק). ערר המדינה מכוחו נגד מספר תנאים הכלולים בצו האמור.

1. המשיב הורשע בביצוע עבירות של מעשה סדום ומעשים מגונים בקטין, לאחר שבשנת 2000 הזמן לבתו

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

בأشكלון קטין כבן 11 שנים באותו מועד וכן את חבריו של הקטין, הכניס את הקטין אל מיטתו, פשט את בגדיו והורה לקטין להתפשט כصحابיו עומדים בפתח החדר וצופים במתරחש. בהמשך, החדר המשיב את איבר מינו לפי הטעעת של הקטין ולאחר מכן מרוח על איבר מינו של הקטין חומר סיכה ובקש ממנו שייחדר את איבר מינו לפי הטעעת שלו. במועד מאוחר יותר הזמין המשיב את הקטין בשנית אל ביתו וחזר על מסכת האירועים המתוארת פעם נוספת. בשתי הפעמים נתן המשיב לקטין כסף לאחר שביצע בו את זמנו, ובפעם הראשונה בה נכחו חבריו של הקטין שילם המשיב גם להם. ביום 13.1.2004 נגזר דין של המשיב והוטלו עליו 8 שנות מאסר, בגין תקופת מעצרו וכן שנת מאסר על תנאי למשך שנתיים.

2. עם שחררו של המשיב ולאחר שנתקבלה הערצת מסוכנותו בעניינו לפיה רמת מסוכנותו גבוהה, ניתן על ידי בית המשפט המחווי בבאר-שבע ביום 27.10.2008 (כבוד השופט נ' הנדל) צו פיקוח לגבי המשיב לתקופה של ארבע שנים, הכול מספר תנאים ובהם: חובת מגשים עם קצין פיקוח במועדים ובתדיות שיקבע קצין הפיקוח מעת לעת, ושיתוף פעולה עמו; הגבלת האפשרות שהמשיב יחוור עם קטינים וקטיניות שאינם נמנימים עם בני משפחתו ובכלל זה לא יכנס לבתו קטינים וקטיניות שאינם בני משפחתו; קבלת אישור מאת קצין פיקוח לעובדה בדבר העדר קשר עם קטינים או קטיניות במסגרת עבודתו של המשיב. כמו כן הוענקו לказין הפיקוח סמכויות שונות בהתאם להוראות חוק הגנת הציבור. ביום 16.10.2012, לאחר שנתקבלה הערצת מסוכנותו של המשיב פרחה לבינויו הארי בית המשפט המחווי בבאר-שבע (כבוד השופט ר' יפה-כץ), בהסכמה המשיב, את צו הפיקוח הראשון שהוצע בעניינו בשנת נוספת, עד תום התקופה המרבית בת 5 שנים הקבועה בסעיף 14(א) לחוק הגנת הציבור. ביום 29.8.2013 ניתנה הערצת מסוכנות נוספת בעניינו של המשיב לפיה אף שהמשיב לא הפר את תנאי הפיקוח בהם היה נתון בחמש השנים האחרונות, מסוכנותו שבאה להיות גבוהה, בין היתר, נוכח העבודה שאשתו עזבה אותו והוא נותר לבדו וכן חותמת הגורמים המקוריים מהתנהגות חסרת גבולות של המשיב ומפניטיות מיניות שמתעוררות אצלו. בעקבות הערצת מסוכנות זו המליצה ייחידת הפיקוח בשירות בתי הסוהר על הטלת צו פיקוח על המשיב לתקופה של שלוש שנים נוספות, בהתאם לתנאים שנקבעו בצו הפיקוח הראשון. בהתאם להמלצה זו הגישה העוררת ביום 29.9.2013 בקשה למתן צו פיקוח חדש, מכוח סעיף 14(ג) לחוק הגנת הציבור. במהלך הדיון שהתקיים בבקשתו ביום 23.10.2013, ביקש המשיב לדוחות את המשך הדיון על מנת להציג חוות דעת נגידת להערכת המסוכנות الأخيرة בעניינו. בית המשפט קמא נענה לבקשת הדוחה, תוך הארצת צו הפיקוח עד לדין המשך שנקבע ליום 15.12.2013. המשיב לא התיעצב לדין האמור, ואף לא לדין שנקבע ליום 16.1.2014, וביום 13.2.2014 הורה בית המשפט קמא, לבקשת העוררת, על מהיקת הבקשת להטלת צו פיקוח שני לאחר שתברר כי המשיב יצא את גבולות הארץ ושוהה בחו"ל. חצי שנה לאחר מכן, ביום 13.8.2014, הגישה העוררת בקשה חדשה להטלת צו פיקוח שני על המשיב לאחר שתברר כי המשיב נצפה ימים ספורים קודם לכן על ידי קצין הפיקוח מסתובב בעיר אשקלון. הדיון בבקשת נקבע ליום 18.8.2014, אך המשיב לא התיעצב ועל כן נדחה הדיון ליום 1.9.2014 והוציא צו הבא נגד המשיב. המשיב לא התיעצב גם במועד הנדחה ולפיכך שב בית המשפט ודמה את הדיון ליום 18.9.2014 תוך חידוש צו הבא. לדין שהתקיים ביום 18.9.2014, התיעצב המשיב סוף סוף ובית המשפט קמאקבע כי יש צורך בהערכת מסוכנות עדכנית בעניינו וכן קבוע כי אין מקום להוצאת צו פיקוח זמן לגביו משום שהמשיב אינו נתון לפיקוח מזה כשנה.

3. לקרהת הדיון הנדחה שנקבע ליום 2.11.2014 הוגשה הערצת מסוכנות עדכנית לפיה רמת מסוכנותו של המשיב נותרה גבוהה (להלן: הערצת המסוכנות העדכנית) ובחלתו מיום 2.11.2014 נתן בית המשפט קמא משקל לעובדה זו, אך מנגד צין כי המשיב לא ביצע עבירות מן לאורך תקופה ארוכה וממן הרואין להביא גם עובדה זו בחשבון. על כן קיבל בית המשפט קמא את בקשה העוררת באופן חלקי בלבד והורה על מתן צו פיקוח למשך שנה ולא למשך שלוש שנים כבקשת העוררת. כמו כן צמצם בית המשפט את תנאי הפיקוח בעניינו וכן קבוע כי אין מקום בצו הפיקוח הראשון וקבע חובת התיעצבות והודעה כאמור בסעיף 13(א)(1) לחוק; חובת קיום מגשים עם קצין

הפייקוח בתדריות שלא תעלתה על אחת לחודש, אלא אם יראה קצין הפייקוח צורך לכך מפגש בתדריות גבוהה יותר ורישום על כך מזכר מנומך; חובה שיתוף פעולה עם קצין הפייקוח, בכפוף להגבלה של מפגש אחד בחודש; חובה שלא לחבר עם קטינים וקטיניות שאינם בני משפחתו, ובכלל זה או הכנסת קטינים וקטיניות לבתו ואי כניסה למקומות המזועדים לשוחותם של קטינים וקטיניות; ואיסור על עבודה במקום הכרוך מטבחו ב מגע עם קטינים וקטיניות. כן ניתן במסגרת צו הפייקוח האמור סמכויות שונות לקצין הפייקוח בהתאם לסעיף 18(א) לחוק, בכפוף להגבלה שנקבעה בדבר מפגש אחד בחודש עם קצין הפייקוח. לא ניתן במסגרת צו הפייקוח סמכות לבצע חיפוש כאמור בסעיף 18(א)(6) לחוק נוכח הפלשנות הרבה הנלוות לסמכות זו, לדברי בית המשפט.

4. מכאן העරר שהגישה המדינה המכoonו כנגד אחים מתנאי צו הפייקוח שהוצאה בהם התנאי המגביל את תדריות המפגשים עם קצין הפייקוח לפחות בחודש, ובהתאם את החובה המוטלת על המשיב לשף פעולה עם קצין הפייקוח פעם בחודש בלבד; הכפת סמכויות קצין הפייקוח לתדריות המפגשים שנקבעה; אי מתן סמכויות חיפוש לקצין הפייקוח ומשר תוקפו של צו הפייקוח - שנה אחת בלבד. בטיעוניה, מדגישה העוררת את מסוכנותו הגבוהה של המשיב, כפי העולה מהערכת המסוכנות העדכנית שהוגשה בעניינו וכן את התרומה הרבה שהפיק המשיב מהפייקוח עליו המהווה גורם הרתעתי ממשמעו עבורי, כפי שקבעו הגורמים המڪצועיים. לטענת העוררת, הגבלת המפגש עם קצין הפייקוח לפחות בחודש והקביעה כי חובה שיתוף הפעולה עם קצין הפייקוח כפופה אף היא למגבלה זו הנוגעת לתדריות המפגשים, מהויה היתר למעשה למשיב לשף פעולה שלא לשף פעולה עם קצין הפייקוח, אלא באותו מפגש בודד אחת לחודש, וכן היא מאפשרת למשיב לעשות כל העולה על רוחו בשאר ימי החודש, בניגוד לאמור בחוק הגנת הציבור ובניגוד לתקנון הצדקה של החוק להבטיח פיקוח ומעקב יעיל אינטנסיבי על עבריין המין. העוררת מוסיפה וטוענת כי סמכות חיפוש לקצין הפייקוח נדרשת כדי להבטיח שהמשיב לא יפר את התנאי הנוגע לאיסור חבירה עם קטינים או קטיניות, ביחיד בשים לב עברו הפלילי של המשיב, לעובדה כי ביצע את העבירה בקטין זר בביתו, וכן בהתחשב במאפייני אישיותו הבועיתים ובנתונים הנוגעים להרגלי המינים, כפי שפורטו בהערכת המסוכנות העדכנית. לבסוף טוענת העוררת כי היה על בית המשפט קמा להטיל את צו הפייקוח לתקופה של שלוש שנים נוכח רמת מסוכנותו של המשיב והעדר אינדיקציה לשינוי מצד.

5. מנגד, טוען המשיב כי אכן לфи הערכת המסוכנות העדכנית מסוכנותו של המשיב גבוהה, אך יש להתחשב בעובדה כי חלפו 14 שנים מאז ביצע המשיב את עבירת המין אשר בוגנה ריצה שמונה שנות מאסר ובכך שבחמש השנים האחרונות, בהן היה נתון בפייקוח, הוא לא ביצע עבירות נוספות ולא הפר את תנאי הצו וכן בעובדה שבchodשים האחרונים הוא אינו נתן לפיקוח כלשהו ולא נעצר. כמו כן מדגיש המשיב את גילו המבוגר - 64 שנים - כגורם המפחית את מסוכנותו וטוען כי החלטת בית המשפט קמא מזנת קרואו את כל השיקולים הضرיכים לעניין.

6. דין הערר להתקבל בחלוקת.

סעיף 14(ג) לחוק הגנת הציבור מסמיך את בית המשפט להוציא, בתום התקופה המירבית כהגדרתה בסעיף 14(א) לחוק (5 שנים), צו פיקוח חדש לגבי עבריין מין אם סבר, לאחר שקיבל הערכת מסוכנות, כי רמת מסוכנותו של העבריין היא גבוהה. תכליתו של צו הפייקוח היא מניעת ולא עונשיות, והשיקולים שביניהם על בית המשפט למצוא את נקודת האיזון בדונו בבקשת להטלת צו פיקוח על עבריין שישים לרצות את עונשו, עניינים באינטרס הציבוריו שהגהנה על שלום הציבור מפני ביצוע עבירות מין מחד גיסא, ובזכיות ובחירה של עבריין המין אשר סיים לרצות עונשו ולשלם את חבו לחברה מיידר גיסא (ראו למשל: בש"פ 3567/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.5.2014); בש"פ 12/123 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (23.12.2012) (להלן: עניין פלוני 2012)). עיקרונו החולש על הוראות

חוק הגנת הציבור ועל החלטה להטיל צו פיקוח מכוחו הוא עיקרון המידתיות, שנועד לצמצם את הפגיעה בחירות ובזכויות של עברין המין, כאמור, במידה הנדרשת לשם השגת התכליות של ביטחון הציבור (בש"פ 10/962 פלוני נ' מדינת ישראל, סג(3) 638, 658-654 (2010) (להלן: עניין פלוני 2010); בש"פ 14/4067 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (24.6.2014) (להלן: עניין פלוני 2014); עניין פלוני 2012, פסקאות 11-12).

7. לאחר שבחןתי את טענות הצדדים ואת נסיבות המקירה דין הגעתו למסקנה כי דין העරר להתקבל באופן חלק ובעניין היבטים: האחד בנוגע לשך תוקפו של צו הפיקוח והשני בנוגע לנסיבות המפגשים עם קצין הפיקוח על כל הניגזור מכך.

הערכת המסוכנות העדכנית שהוגשה ביום 29.10.2014 קובעת כי מסוכנותו של המשיב גבוהה, ואין חולק כי בעקבות כך ראשית בית המשפט להורות על צו פיקוח חדש בעניינו. הערכת המסוכנות העדכנית מבוססת, בין היתר, על התרשםותם של הגורמים המקצועיים כי למשיב מאפייני אישיות אלימים וכי הוא בעל דחפים מינניים מוגברים וועסוק בתכנים מינניים סוטים. כך למשל, מהערכת המסוכנות שנערכה ביום 29.8.2013 עולה פנטזיה של המשיב "לבתק בתוליה של נערה" ובמפגש שנערך עם הגורמים המקצועיים לקרה הערכת מסוכנותו העדכנית, ציין המשיב כי "הקודמת [הכוונה לمراجعة המסוכנות הקודמת] הבטיחה לי אתה תבוא עוד פעם אני אביא לך ולדה בת 13 בת 18". בנסיבות אלה, אני סבורה כי אין מקום להגבלה מראש של תלויות המפגשים למפגש אחד בלבד בין המשיב לקצין הפיקוח ויש טעם בטענת העוררת כי הגבלת המפגשים לפרקי זמן קבועים וידיעים מראש עלולה לגרום לעילות ובאפקטיביות של המפגשים ולגרוע מן התכליות המרשנת והמתירועה שהם נועדו להגשים. על כן אני סבורה כי מוטב להותיר בידי קצין הפיקוח - כפי שהדבר נעשה בצו הפיקוח הראשון - את שיקול הדעת באשר לנסיבות המפגשים עם המשיב, כמו שעומד בקשר ישיר ובلتאי אמצעי עם המשיב ומודע בהקשר זה גם לכך שהמשיב היה נתן תחת פיקוח ומעקב במשך חמישה שנים ללא שביצוע עבירה או הפר את צו הפיקוח. מסקنتי זו לפיה שיקול הדעת בהקשר זה צריך להיות בידי קצין הפיקוח נתמכת בלשונו של סעיף 13(א)(2) הקובע כי:

13(א) החלטת בית המשפט להוציא צו פיקוח לגבי עברין מין, יקבע בצו את התנאים האלה:

(2) חובת קיום מפגשים עם קצין פיקוח, במועדים ובתדירות שיקבע קצין הפיקוח מעת לעת;

סעיף זה חל גם על צו חדש המוצא לפי סעיף 14(ג) לחוק בתום התקופה המרבית כהגדרתה בסעיף 14(א) (וראו לעניין זה הוראת סעיף 14(ג) סיפה). כפועל יוצא מקביעתי כי אין להגביל מראש את תלויות המפגשים, אף אין להכפיל את סמכויותיו של קצין הפיקוח, כאמור בסעיף 6 לצזו שהוצאה, להגבלה בדבר מפגש אחד בלבד, וכך מכך ניתן לסייע את החובה לשתף פעולה עם קצין הפיקוח ולהכפיפה למגבלה של מפגש אחד בחודש, כאמור בסעיף 3 לצזו. חובת המשיב לשתף פעולה עם קצין הפיקוח תחול, אפוא, כל זמן שהצוו עומד בתוקפו, כהוראת סעיף 13(א)(3) לחוק.

8. עוד אני סבורה כי יש לקבל את העරר לעניין משך תוקפו של הצו החדש ולהעמידו על שנתיים ימים, תחת השנה שקבע בית המשפט קמא. הערכה לפיה מסוכנותו של המשיב גבוהה, בצד סברת הגורמים המקצועיים העולה מאותה הערכה, לפיה בני משפחתו של המשיב אינם מהווים גורם תמייה משמעותית עבורו, במיוחד מאז הפרידה מਆתו, מובילים למסקנה כי נדרש פרק זמן ממושך יותר שבו יהיה המשיב נתן בפיקוח. העובדה כי המשיב מוסיף ומחייב את ביצוע המעשים בהם הורשע מהוות אף היא גורם סיכון משמעותי המתלווה לאמר לעיל ואף היא מצדיקה את הארכת משך

תוקפו של הצו (ראו: בש"פ 6817/11 רפאלי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (6.10.2011); עניין פלוני 2014, פסקה 7; וכן הshaw להכחשה של עבריין מין אינדיקטיה למסוכנות בהקשר של יציאה לחופשות בעע"א 6481/01 אל-עביד נ' שירות בתי הסוהר, נז(6) 678, 672-697 (2003)). בהקשר זה לא ניתן לציין כי ההחלטה והמעקב שנותלים על עבריין מין משרתים לא רק את אינטראס הציבור ופעמים רבות נתרכם מהם גם העבריין עצמו עצמו באשר יש בהם כדי לצמצם את חשיפתו לגורמים מגבירים סיכון (בש"פ 9220/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (6.1.2011); עניין פלוני 2012, פסקה 15).

9. עם זאת לא מצאתו כי יש מקום להתערב בקביעתו של בית המשפט קמא שלא להעניק לקצין ההחלטה סמכויות חיפוש. קביעה זו היא סבירה בנסיבות העניין ותואמת את הנסיבות ואת עקרון המידתיות שאנו מחויבים בו בובאו לנו להטיל צו פיקוח על עבריין שריצה את עונשו (ראו למשל: עניין פלוני 2010, בעמ' 654), והדברים מקבלים משנה תוקף בזכרנו כי המשיב כבר היה נתן חמיש שנים תחת צו פיקוח, ללא שביצוע עבירה ובלא שנרשמה לחובתו הפרה של הצו.

אשר על כן, העරר מתקבע בחלוקתו במובן זה שצו ההחלטה שהוטל על המשיב יעמוד בתוקפו למשך שנתיים החל מיום 2.11.2014 ותדיירות המפגשים ומועדים יקבעו מעט לעת על ידי קצין ההחלטה. בהתאם, תחול על המשיב חובת שיתוף פעולה עם קצין ההחלטה והסיגים שהוטלו על סמכויותיו של קצין ההחלטה בשל הקביעה כי המפגשים יוגבלו למפגש אחד בחודש - בוטלו. יתר תנאי צו ההחלטה שהטיל בבית המשפט המחויז יעדכו בעינם.

ניתנה היום, י"ז בכסלו התשע"ה (9.12.2014).

שפט